

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabito na naročevanje.

V začetku leta vabimo uljudno vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še na dalje za leto 1895 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi. Kdor more in hoče, naj pristopi med deležnike „katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša za celo leto 5 gold. in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. Naročnina pa znaša za celo leto 2 gold. 50 kr. in za pol leta 1 gold. 30 kr. ter za četrť leta 65 kr.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih nakaznicah upravištvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Pogled naprej.

Neskončno modro je uravnala božja previdnost, da je človeku prihodnjost prikrita. Pa kakor iz nekaterih znamenj moremo sklepati na prihodnje vreme, tako iz nekaterih političnih znamenj sklepamo politično prihodnjost. Vendar človek obrača, Bog pa obrne.

Skoraj gotovo letos v Evropi ne bode vojske, ako se na Laškem ne bode kaj posebnega skuhalo. Mi Avstrijci dobimo letos par prav važnih postav, namreč volilno preosnovo in novo davčno postavo. Naj bi obe bili pravični, pravični za glavni steber naše države, za kmečki stan! Letos bomo zopet volili deželne poslance. Mi Slovenci se volitve ne bojimo; zgubili ne bomo nič, prej kaj pridobili, ako smo složni. Ali pa bomo mi štajarski Slovenci složni ostali? Gotovo! Ako n. pr. »Slov. Gospodar« tako sodi o sedANJI ljudskošolski postavi, kakor so pisali avstrijski škofje dne 11. novembra 1891, ali s tem dela neslogo? Nikakor, ker je od nekdanj istega mnenja. Zoper kak stan pa ni ščuval in tudi ne bode. Sploh pa je »Slov. Gospodarju« vedno bila sv. vera voditeljica in mu bode tudi zanaprej!

Le poslušajmo, kako lepo so o sv. veri sedANJI namestnik Kristusov, papež Leon XIII., govorili v zadnjem božičnem ogovoru kardinalom in prelatom! Rekli so, da je bilo vse dosedanje njihovo delovanje na prestolu sv. Petra posvečeno namenu, da se po svetu vedno bolj razširja krščanska omika in kraljestvo božje. Hvalježni Bogu priznavajo, da ta njihov trud ni bil brezuspešen, kar spričuje zlasti oživljajoči se verski duh pri raznih narodih. Nevera, kateri so se narodi udali, rodila je žalostne sadove.

Narodi sedaj britko čutijo te nasledke; osleparjeni in nesrečni gledajo rastoče nevarnosti za pravnost in družabnost in spoznavajo, kako nespametno je zametovati kraljestvo božje in njegovo pravico. Sedaj jim je

jasno, da se posamezni ljudje kakor države zastonj trudijo za blagostanje, srečo in spopolnjevanje, ako tega ne iščejo pri Bogu. Vedó sedaj, da ni vestnosti in društvene kreposti, da tudi ojstre postave ne zadostujejo brzdati duhove, kjer so zavrgli vero v Boga.

Zato pa treba skupnega delovanja, da se tem krepkeje razvija verska zavest ter da prešinja vse žile javnega in zasebnega življenja. Da bi se pač vrnila Bogu dolžna, ali mu tako nečastno odzveta čast! Ime Njegovo imenuj se s spoštovanjem po zakonodajalnih zbornicah, po vseučilišjih, akademijah, po društvih in in družinah; uvedó naj zopet to ime oni, katerim je sveta dolžnost, med vojake, v šolo, delavnico in med ljudstvo, ki hrepeni po Njem!

Ako se tako utrdi vera v Boga, da njegov duh prešinja človeško družbo, tedaj človek na novo oživi, hrepeni po blažjih namenih, tedaj varno preiskuje najvišje resnice, diči se s posebno omiko in krepi s plemenitimi krepostmi, ki ga spopolnjujejo v sedanjem življenju ter omogočijo, da doseže tudi večno. To je ona srečna omika, katero je včlovečeni Sin božji prinesel človeštvu na svet!

Tako papež Leon XIII. — Slovenec je posebnež. Pri njem sta vera in materin jezik nerazdružljiva. Ako zataji svoj materin jezik, navadno zataji tudi sv. vero in nasprotno. Zato pa iskreno ljubimo sv. vero in mili materin jezik. Ako bode naše dobro ljudstvo sv. veri udano, bode tudi krepostno, in gotovo bode učakalo boljših dnij. Vsem ljubim Slovencem daj Bog srečno in veselo novo leto! Bog naj blagolovi naš trud! Vse za vero, dom in cesarja!

Skrbi in tožbe sadjerejca.

Prepričan sem, da je za zimo vsak sadjerejec sadna drevesa dobro zavaroval pred zajci ali s slamo, zlasti s turščino, ali pa s trnjem in koli. Vendar tako zavarovanje traja le od časa do časa; treba je vsako leto večkrat ponoviti. Sadno drevje in drugi pridelki pa so gotovo vredni, da se pred požrešno živadjo bolje okovarijo, namreč s pravičnim lovskim zakonom. Zato pa se nihče drug ne bo pobrigal, nego kmet sam mora stopiti na noge in terjati pravice! Stavim sto na eno, ko bi se drugim stanovom enaka krivica godila, kakšen vrišč in krik bil bi že po časnikih in zbornicah, da bi žugal svet podreti. Le kmet naš mirno spi in sanja, naj bi mu drugi pomagali iz zadreg, katere to niti ne briga. Slabo je to znamenje naše zavesti in poguma; vendar zmiraj ne sme tako ostati.

Pisalo se je že večkrat po časnikih, naj bi se združile občine k temu potrebnemu delu, kajti ravno v

občinah ima še naš kmet prosto besedo. Žal, tudi tu je menda pogorel. Na večkratni opomin in spodbudo oglasilo se je za zboljšani in pravični lovski zakon komaj par občin, drugod je bilo vse tiho. Sicer je nam ne preprijazna kmetijska družba štajarska na prvo prošnjo namignila, da je voljna pomagati, samo da se jih v ta namen oglasi več in mnogo občin. Sedaj je torej na občinah ležeče, ali in kedaj dobimo novi zakon v obrambo naših sadežev, še bolj pa nadepolnega sadnega drevja.

Spanje v tem času in tacih razmerah mora biti vsakemu kmetu — sadjerejcu nerazumljivo. Saj nam le edina sadjereja obeta boljšo prihodnost, ako jo umno gojimo in s tem našim naslednikom zapustimo lep spomin svojega dela. Kdo bi to o lovu in divjačini mogel reči? Dostikrat se ta še za sedaj ne izplača; kdor pa le nalašč na škodo drugih zareja in varuje divjačino, ta ni vreden hvale od kmeta, še manj pa od njegovih naslednikov, katerim je slastni sadni prigrizek daleč od njegovih rok požrl že zgodaj — zajčji zob! Naprej torej,

„Komur mar je prihodnjega vnuka,
Komur mar je zahvale rodú!“

Pohorski.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

Zdaj je bil Kosar na pravi stezi, zdaj so se razkadili vsi dvomi gledé njegovega poklica, in nastal je velik mir v njegovem srcu. Očividno je, da ga je ljubi Bog sam izšolal prav za poklic spiritala. Ker je namreč sam imel več let vojsko gledé svojega poklica, bil je zdaj vajejen vojak, ki je lahko varno vodil tudi druge v enaki borbi.

Kosar povsem opraviči zaupanje, katero je stavil njegov škof na njega. Držal se je v svojem novem poslu načela: »Duh je to, kar oživilja, meso ne pomaga nič.«¹⁾ Zato mu je prva naloga in vedna skrb, da spravi v lavantinsko semenišče dobrega duha. On pravi: »Kaj pomaga, naj hiša še tako močno stoji, naj je še tako lepo opravljena, če pa je polna nezdravega, okuženega zraka, vsakdo se je bo ogibal? Naša skrb je torej, da v našem semenišču vselej veje duh molitve, duh učenosti in duh ljubezni.«

»Duh molitve je največji dar božji. To že prerok Caharija naznanja ter smatra za posebno prijaznost nebes, da bo Bog izlil nad hram Izraelov duha molitve. »Zgodilo se bo tistega dne, in izlil bom nad bišo Davidovo duha milosti in molitve.«²⁾ Duh molitve pa je še zlasti za bogoslovca najvažnejši dar božji. Komu namreč treba več in večjih milostij nego duhovniku, ki naj bi božjih milostij ne le sebi nego tudi ljudem dobival? Vse milosti pa deli Bog le za ceno molitve. Ali torej ni neizrečeno važno, da se klerik že v semenišču vadi moliti in molitev kar najbolj ceniti, in to tem več, ker more le tem potom dobiti milost stanovitnega poklica? Po vsakdanji skušnji smo tudi prisiljeni soditi, da kdor si v semenišču ne prilasti duha molitve in ga nič ne veseli Boga v molitvah, tudi v psalmih in pesmih hvaliti, da se tistemu duh molitve tudi v poznejših letih ne bo pomnožil, nego mu najbrž še pojemal in ga zadnjič tudi povsem zapustil, da še svojega brevirja molil ne bo. Sv. Terezija bi najrajši stopila na visoko goro ter ondi upila na glas, da jo čuje

ves svet: Ljudje, molite, molite, molite! in naj stopim tudi jaz pred semeniška vrata, da zakličem v hišo: Kleriki, molite, molite, molite! . . . O Sv. Duh, izlij nad naše semenišče duha molitve, da bodo iz te duhovne hiše prihajali sami možaki molitve, ker potem se bo precej obnovil obraz naše škofiji!«

»Klerika veže stroga dolžnost, izuriti se v bogoslovskih vedah. Kdor nima duha učenosti, ni za duhovski stan. Sam Bog mu žuga: »Ker si ti vedo zavrgel, bom tudi jaz tebe zavrgel, da mi ne boš opravljal duhovske službe.«³⁾ Svetni duhovnik je po svojem poklicu pridigar, učenik, spovednik. Za vse to pa treba dokaj vednosti in učenosti. Kako pač more druge učiti, če sam ni vrlo izobražen. Naj se bogoslovec vsa štiri leta še tako marljivo uči, sprevidel bo že prve dni svoje službe, da vé še komaj, abece bogoslovja. Za to ga opominja sv. Duh: »Kadar človek konča, naj zopet začne.«⁴⁾ V vsakem drugem poklicu se človek lahko izuči, v mašnikovem nikdar. »Če bi utegnil reči, dosti je, zgubljen si.« . . . Vsem nam je jasno, da so kleriki lepega vedenja čast semenišča, a njegova posebna vrlina pa tudi bogoslovci znanstveno dobro izurjeni. Čem bolj je torej na glasu naš zavod, da se v njem vestno in resno gojé znanosti, tem višje nas bodo cenili, celo naši nasprotniki, in čim učenejši duhovniki se v našem semenišču porajajo, tem bolj bodo ljudje in duhovništvo čislali in ljubili našo duhovno hišo, in tem več nadarjenih mladeničev podvivalo se bode vstopiti v naše semenišče . . . Gotovo je namreč, da nič ne hasne toliko časti in veljavi cerkve, kakor če nasprotnikom zastopa pot vrlo izobraženo duhovništvo, kateremu svet ne more in ne sme oponašati da je nevedno in nezmožno se vspeti do visočin sedanje vede. V sedanjih nevernih časih, ko se svet za naš zakramentalni značaj malo več zmeni, bomo si ne samo v mestih, nego tudi na kmetih le takrat še kaj veljave pripravili, če ljudem po svoji izobraženosti jemljemo oči v šoli, na prižnici in v zasebnem življenju. Učenost nam mora priboriti potrebno stanovsko čast, katere nam shlajena vera noče več priznati . . . Duhovnik brez temeljite učenosti je v naših časih vojak brez orodja, in neraben hlapec v vinogradu Gospodovem . . . Prosimo torej sv. Duha luči in razsvetljenja, in poleg učenosti ohranimo tudi čisto in pravično svoje srce, »ker modrost ne pojde v hudobno dušo, in ne stanuje v telesu grehu udanem.«³⁾

»Neogibno potreben je semenišču tudi duh ljubezni. Bog namreč, ki nas je semkaj poklical, je Bog ljubezni: »Bog je ljubezen«, in evangelij, katerega bomo kedaj oznanjevali, je evangelij ljubezni . . . Brez duha ljubezni je vsaka čednost in učenost brez cene in zavržena od Boga. »Kdo bi človeške jezike govoril in angeljske, a ljubezni bi ne imel, bil bi brneč bron in zvenčече cimbele«. Obsojena je torej na tem mestu lažnjiva narodnost in pagansko jezikoslovje, ki so pravi maliki naših dnij, če jim manjka duha ljubezni. »In ko bi imel . . . vse znanje, ljubezni pa bi ne imel, nič nisem . . . in nič mi ne koristi.«⁴⁾ Obsojena in zavržena je tudi učenost brez duha ljubezni. Le duh ljubezni je, ki nas in zavod naš živi ter veže z Bogom, brez ljubezni ostanemo večno ločeni od Boga; ostane naše semenišče v ljubezni, ostane v Bogu; ako pa naše semenišče zgubi ljubezen, ni nič druga pred Bogom kakor mrtvo truplo, nezmožno več kaj koristiti naši škofiji . . . Sv. Pavel priporočuje ljubezen, konča s temi ganljivimi besedami: »Zdaj pa

¹⁾ Oz. 4, 6.

²⁾ Sir. 18, 6.

³⁾ Modr. 1, 4.

⁴⁾ 1. Kor. 13, 1-3.

¹⁾ Jan. 6, 63.

²⁾ Cah. 12, 10.

ostaja vera, upanje, ljubezen, to troje; večja med njimi pa je ljubezen«. Tudi za našo duhovno hišo je najvažnejša reč, da ohranimo med nami duha ljubezni. Če zgubimo ljubezen, zgubimo ž njo tudi vse druge dobrine duhovnega življenja, in neznosno bo naše semeniško življenje; ako pa ohranimo duha ljubezni, ohranimo ž njim tudi vse druge dobrine duhovnega življenja; veselo in mirno bomo živeli v tej hiši in se pozneje leta s solzami veselja še spominjali srečnih dnij semeniškega življenja; po malem bo prijateljska ljubezen sprepregla naša srca in jih zvezala, katere nobene sile več pretrgati ne morejo. Da, ljubljene bratje, ohranimo duha ljubezni, tedaj imamo sladke raj v naši hiši, naši angelji varuhi bodo radi z nami bivali in sv. Duh bo plaval nad našo hišo! ...»

Gospodarske stvari.

Kompóst.

«Kje bodemo toliko gnoja vzeli, da bodemo tako povoljno gnojili, kakor nam vi pravite. Vse bi bilo lepo in dobro, vemo, da trta ali travnik itd. dobro rodi, ako mu gnojimo povoljno. Pa za kar nam manjka sredstev, to tudi ne moremo storiti. Kar dobimo gnoja doma, zadostuje nam pičlo za polja, in ta še vedno pešajo, dasiravno zvozimo vse na nje, kar pride od naših živinčev.»

»Pomagati se dá lahko. Gnojite bolje travnike, potem pa morete tudi več živine rediti; ko bode pa več živine, potem pa bode tudi več gnoja. To je gotovo povsem naravno. Spravljajte ta gnoj večji del na polja, tu in tam pa bode tudi ostala betvica za vinograd, če pa ta ne bode popolnoma zadostovala, potem pa sežite po družih sredstvih. No, s čim bi pa gnojili travnike, tudi sadunosnike, vinograde itd.? Z mešanim gnojem ali kompostom.»

»Aha, dobro je, ta gnoj že vsi poznamo in ga napravljamo, pa ne stori nam vselej prav tako, kakor želimo, ter so stroški pripravljenja; delo, ki je s tem v zvezi, ni vedno v prav ugodnem razmerju s koristjo.« »Torej znate pripravljati kompost?«

»No, pa še kako! Navozimo v kupe nekaj listja, zemlje, pa tu in tam še kako žaganje, včasih nekaj cestnega blata, nekaj plevelnih rastlin, to spravimo na kup in pustimo to ležati, da tvarine v kupu sprhnijo, včasih ga tudi prekopljemo, pa nam je kompost za porabo gotov.»

«To je v principu čisto prav in dobro ustrezete po vašem načinu pripravljenemu pomenu besede kompost ali mešani gnoj, a popolnoma umno le ne postopate.»

»Oho, kako pa to! Saj imamo tudi že nekaj skušenj, pečamo se od mladih nog s kmetijstvom, učili so nas naši očetje, ki so vendar tudi nekaj pridelali, in da ne bi znali sedaj tako priprosto stvar pripravljati, kakor je kompost. Čudno!«

»Polagoma, prijatelji! Radi tega, da ne znate komposta pripravljati, ni treba se vam sramovati. To ni stvar, katero bi se človek naučil samo iz skušnje, treba mu nekoliko razumeti o kemiji, katera ga uči, koliko ima ta ali ona tvarina te ali one snovi, znati mu je nekoliko kemičnih zakonov, po katerih se te tvarine preminjajo ter mora dobro prevdarjati in računati. Mehanično delo komposta je lahko, to vsak pogodi. Prvo hočemo toraj najprej nekoliko razpravljati, ako ste pripravljani, pazno poslušati.« »Poslušali bodemo že, ako ne bode predolgočasno.»

»Tvarina res ni posebno zanimiva za človeka, ka-

teremu ni za kmetijstvo, in svetujem temu, da si naj kako drugo zabavo poišče, a pravemu kmetovalcu ne sme biti dolgočasno razpravljanje za njega tako veljavnega vprašanja.« »Prav govori, ne motimo več!« —

Kompóst je kmetovalcu hranilnica, v katero znaša po malem v raznih odpadkih glavnico, ki mu pozneje lepe obresti donaša. Kompost mu omogoči varčnost z rastlinsko hrano na njegovem posestvu, omogoči mu, ohraniti rastlinsko hrano v zemlji v ravnotežju. —

Prvi kompost napravljala je narava, dasiravno ne popolnoma v našem smislu. Bile so pečine, ki so vsled vremenskih in drugih vplivov razpadale, nastalo je malo zemlje, na katere mestih so se razmetale rastlinice, n. pr. mahovi, lišaji, nadalje razdeajoč skalovje in prebavljajoč zastalo zemljo, na ta način z različnimi trupli po njih poginu zemljo pomnožujoč in zboljšajoč. Prišle so potem na ostankih teh druge rastline, nastali so pragozdi, listje in mah rastlin je ostajalo na mestu ter vedno zemljo zboljševalo. Vsa rastlinska hrana ostala je z malim delom, katerega je voda slučajno odplavila, na istem mestu od rodu do rodu in vegetacija je bila vsled tega vedno bujna. Prišel je človek, v borbi za obstanek jel je posegati s svojo roko v gospodinjstvo narave. Pa kar je dobra gospodinja prihranila v tisočletjih, jel je njen naslednik razkošno trositi. Zemlja dajala je rada bogate darove in človek si jih je vedno več prisvojeval. Prišle so lastne potrebščine. Za obdelovanje zemlje za svoje varstvo, za življenje, in tako jel je človek rabiti več, nego samo zemeljske pridelke; pa je moral več pridelovati, kakor je sam neposredno rabil, svoje pridelke zamenjavati ali prodajati v druge kraje itd., s tem pa tudi prazniti rastlinam bogato pogrnjeno mizo. Naposled ima to vse svoj konec. Dedje naši imeli so še dokaj rodovite, bogate zemlje, ni jih še silila sila, biti z rastlinsko hrano tako varčni, kakor moramo mi biti. Za nas je slabeje. Skušati moramo rastlinsko hrano kolikor mogoče doma zadržati in je na ves mogoči način množiti. Kar je storila narava na mestu, moramo mi z znašanjem in zbiranjem storiti.

(Dalje prih.)

Žitne cene v Mariboru. Od 21. do 28. decbr 1894 po hektolitru: pšenica 5 fl. 40 kr., rž 4 fl., ječmen 4 fl. 10 kr., oves 3 fl. 15 kr., turšica ali koruza 5 fl. 35 kr., ajdina 4 fl.

Sejmovi. Dne 5. januarija v Poličanah (svinjski sejem). Dne 7. januarija v Mariboru in Šmarji. Dne 9. januarija v Imenem (svinjski sejem). Dne 10. januarija na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem). Dne 11. januarija na Planini.

Dopisi.

Iz Gornje Radgone. (Bračko pred kazenskim sodnikom.) Da si ne boste belili glave, vam kar povem, da je Bračku dne 24. decembra sodnik Sok prisodil zaradi razžaljenja časti 15 gld. kazni, oziroma tri dni zapora. Povod pa je bil ta: Dne 15. decembra sprehajala sta se mimo gostilne k »angelju« gg. notar Oton Ploj in drd. Franjo Pükl. Pred gostilno stal je z nekaterimi svojimi znanimi pajdaši naš Bračko. Komaj je ta ona dva gospoda zagledal, začel je glasno klicati: »Tu gresta ta dva ultraslovenca, ta Pükl, Pükl, ali kak se piše, pa ovi pajbár; ta dva me naj obá v r... pišeta!«*) Zaradi teh psovk je bil Bračko tožen in se je

*) Tako obnašanje se res spodobi za „pecirkobmana“.

imel dne 21. in 24. decembra pred kazensko sodnijo zagovarjati. Seveda je vse tajil in se skliceval na svoje pajdaše. Prišli so torej tudi ti kot svedoki in sicer Alojz Koller in Jakob Misleta iz Hrastja, Franc Paulič p. d. Jurkovič iz Črešnjevca in Anton Lasbacher iz Ivanjca. Ti svedoki so le deloma potrdili vsebino zatožbe in razun Kolarja vsi tajili besede: »naj me v r... pišeta«. A tožitelja sta imela tudi svojega svedoka, kateri je tako svedočil, kakor se je stvar v resnici dogodila. Bračko je prignal s seboj tudi zagovornika, kateri je pa z Bračkom vred pogorél. Konec je bil, da je sodnik preroku zasolil zgoraj omenjeno kazen. To kazen bi si Bračko prav lahko bil prihranil; saj sta bila tožitelja pripravljena se ž njim poravnati in od tožbe odstopiti. A prerok ima trdo glavo in ni hotel tega storiti, kar sta mu tožitelja predlagala. Ta dva sta namreč rekla, da od tožbe odstopita, ako Bračko sledečo izjavo podpiše: »Jaz podpisani Franc Bračko, posestnik v Orehovcih, iz srca obžalujem, da sem v svoji abotni nepremišljenosti in skrajni nesramnosti rabil proti gospodom Oton Ploj in Franjo Pikel tiste razžaljive besede, zaradi katerih sta me po vsej pravici tožila in za katera v resnici zaslužim občutno kazen. Ker sta ta dva gospoda vsega spoštovanja vredna in se trudita za sveto in pravično stvar — slovenska stvar je namreč sveta in pravična —, nju z odkritosrčnim kesanjem prosim, da mi mojo surovo predrznost odpustita. Očitno sem grešil, bodi tudi moja pokora očitna: Zatorej se zavežem, da bom to izjavo v 14 dneh na svoje stroške dal objaviti v »Slov. Gospodarju«, v »Domovini« in v — »Štajerskem kmetu«. In da dam svoji pokori tudi zunanjo obliko, se ob enem zavežem plačati v istem času »bralnemu društvu v Gornji Radgoni« znesek po 15 gl. — Vidite rojaki, tožitelja nista želela Bračko nič hudega in nobene kazni; a on si je najbrž mislil: Kaj, mene »mogočnega« in »zaslužnega pecirksomana« vendar ne bodo obsodili, in ni hotel nič podpisati. V veliko veselost navzočih se je izgovarjal, da če je kaj o »pihanju« znil, glasilo se je to tako, da ga naj v r... »pihajo«, in da s temi besedami ni tožiteljev v mislih imel, nego — »Slov. Gosp.« A tudi za g. notarja navzoči g. Pikel ga je zavrnil, rekoč: Od kedaj pa Vi »Gospodarja« spoštljivo vikate, da bi rekli, naj Vas »Gospodar« pihajo. Ne ne, Bračko, z vsakim človekom ni dobro črešenj zobati! To si zapomni, da v prihodnje ne boš še dalje zabredel.

Od Sv. Petra pod Sv. gorami. (Nepredvidne smrti) so umrli v 4 mesecih 4 moški. Na post pred Veliko gospojnico je šel gospodar Pogrančič ob pol petih v jutro svojih ljudi budit, potem je še rekel ženi, da mu naj hitro skuha zajutrek. Med tem ko se je ona mudila v kuhinji, je izdahnil, ker ga je mrtvoud zadel. — Drugi dan, 15. avg. je umrl hišni posestnik Jakob Firbas, poprej dolgo let trgovec v Klanjci na Hrvatskem. Pri večerji se je še pogovarjal s svojimi, ob ednajstih ponoči ga že ni bilo več med živimi. S svetimi zakramenti so morali nazaj iti. Pri pogrebu se je vtila strašna ploha. Na grob sta mu kupila hvaležna otroka lepo spominsko ploščo. Le naj imata še za dušo rajnega očetu tako skrb. — Bolj žalostne smrti je končal 7. novembra Jožef Brilej iz Kozjega. V Klanjec je 6. nov. peljal obleko na sejem in jo je prodajal do popoldne. Domov grede se je voz na hudem ovinku pod Klanjcem preneglo zasuknil, da je mož z njega telebnil na cesto in zavest popolnoma zgubil. Spravili so ga do nas v Št. Peter, kjer je prejel sveto poslednje olje. Rana se mu ni druga poznala, kakr da mu je iz levega ušesa kri tekla in pa da je bil v ustih in okoli njih odrapan. Bolni ženi je nesel zdravilo. — Dne 12. dec. se je ponesrečil stari Lesjakov hlapec, zvest posel. Spravljal je neko žensko

v Kozje ter je po strmi cesti v Zgornih Trebčah šel poleg konja. Pri križu pod Marenčičem se zgrudi in po njem je bilo. Dva prijazna tomošna soseda sta ga pripeljala na kokopališče v kostenjak. Bog nam daj zvesto po krščansko živeti, da nas smrt ne najde nepripravljenih, tem rajnim pa naj dodeli večni mir in pokoj!

Iz Makol. (Novi most.) V malo letih se je pri nas zboljšalo že dokaj. Prej so bilo naše Makole podobno v nekem oziru slavnim Benetkam. Ceste so bile slične beneškim vodenim ulicam, le da je pri nas mesto vode teklo blato po njih. Sedaj je vsaj trg že bolj na suhem. Tudi za razžirjanje cerkve smo začeli nabirati milodarov, kar je za naš ubogi kraj junaško podjetje. In še nekaj, kar kaže, da plavamo z oliko. Imamo tudi krasen nov železni most čez lepo Dravinjo, da mu je treba iskati para. Izdelala ga je po sistemu ameriškanskih mrežastih mostov tovarna R. Ph. Waagner - jeva na Dunaju prav izvrstno. Dolg je 18 m, širok 5 m; stransko omrežje pa je visoko 3 m. Zagotovljena in izkušana nosilna moč njegova znaša 40 met. centov. Stal je v celem 4695 gld; kovaško delo samo je stalo 2598 gld. Polovico stroškov plača dežela, polovico pa slovenjebistriški okraj. Dogotovljen je bil most pod vodstvom deželnega inženirja g. Alojza Notarja iz Gradca 20. nov., skušan pa in javno prevzet 12. decembra 1894. Nagajala nam je pri delu Dravinja, sicer navadno tiha in pohlevna pa sem ter tje tudi muhasta. Vsled velikega deževja je 4. oktobra nagloma nenavadno narastla, stopila daleč iz struge, divjala deroči reki enako čez njive in travnike ter nam odnesla pomožni most za kovaške delavce. Še le čez več dni smo mogli poloviti odnesene tramove in bruna po grmovju in po polju, kamor njih je voda zanesla. V sredi novembra je zopet rečica narastla tako, da smo pomožni most rešili le z velikimi napori. Pa sedaj, ko železni most stoji, njej odpustimo vse njeno klubovanje. Torej vidite, g. urednik, da napredujemo.

Iz konjiškega okraja. (Občina Vrhole) ima v tem okraju najmanj občinske doklade, samo 12%. Posrečilo se je poprejšnemu županu, Juriju Potočniku, in pa občinskim svetovalcem Mihi Rudolfu in Francu Raku da so se dolgovi za novo šolo na Prihovi in pa za cerkvena popravila čisto poplačali. Niso torej volilci pri novi volitvi dobro preudarjali, da so moža, kakor je Franc Rak, popolnoma pozabili, in može druge vrste v občinski zastop volili. Francu Raku pa želimo prihodnjič zadoštenje.

Iz slovenjegraške okolice. (O peticijah.) V naših občinah se marljivo pišejo peticije za slov. gimnazijo v Celju. Tudi se že pogovarjamo o peticiji za presilno potrebno domovinsko postavo, kakor je peticijo nasvetoval neutrudljivi gosp. poslanec dr. Gregorec. Dalje pa tudi ne smemo prezirati prevažnih predlog za pravičnejši volilni red, po katerem naj bi kmetje davkoplačevalci pošiljali več poslancev v zbornice. Potem tudi moramo s peticijami zahtevati preuredbo lovske postave in postave o razprodaji živinske soli. Čas preteče, leto gre za letom v morje večnosti, le slabe postave naj bi nam nova leta grenile? Da bi pa občine bolj marljivo podpirale neutrudljive naše gosp. poslance, zato je neobhodno potrebno, da založijo in dajo natisniti te razne peticije naši slavni okrajni zastopi, slavne posojilnice ali pa bralna društva itd.; domoljubni gospodje pa naj posredujejo pri podpisih. Ako se zanašamo, da bodo naše občine kedaj iz lastnega nagiba kaj sestavile, potem utegne ostati na veke vse pri starem! I. V.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se dne 31. dec. vrnili iz Budapešte, kamor se pa za nekaj dnij zopet napotijo, da se sestavi ogersko ministerstvo. — V nižjeavstrijskem deželnem zboru so krščanski poslanci dr. Haberla imenovali framasona. Ako je to res, potem se bode dr. Haberl, ki je namestnik deželnega maršala, bržčas moral odpovedati svoji časti.

Češko. Deželni zbor je izvolil odsek petnajstih članov, ki bode pretresoval predloge o volilni preosnovi. Razprava o tej preosnovi bode v deželnem zboru gotovo viharna. Bržčas se bode sprejela predloga, naj vlada izdela načrt postave, po katerem bodo zopet deželni zbori volili državne poslance.

Štajarsko. Deželni zbor se je sešel dne 27. dec. Deželni glavar je v svojem nagovoru med drugim izjavil, da še svetli cesar niso potrdili razdelitve občine Slatine. Dne 28. se je odobril začasni proračun za leto 1895. Pri volitvi v posamezne odseke so od naših gg. poslancev voljeni: v finančni odsek: dr. Ivan Lipold; v šolski odsek: prof. Fr. Robič; v peticijski odsek: dr. Iv. Dečko; v občinski odsek: dr. Jos. Serneck; v železniški odsek: Miha Vošnjak. Dne 29. dec. so se odobrile nekatere predloge brez vsega ugovarjanja. Prihodnja seja bode dne 8. t. m.

Koroško. V Kotljah, ki so se ločile od Tolstega vrha, zmagali so pri občinskih volitvah nemški liberalci. — Nemško katoliško pol. društvo je zborovalo dne 23. dec. v Malem Št. Vidu. — Tatvine iz cerkvà in cerkveni ropi se vedno množijo. Žalostno! — Občinski tajniki hočejo, naj samo izprašane tajnike nastavlja deželni odbor. To se ne sme zgoditi, sicer bodo Slovenci imeli še več nasprotnikov!

Kranjsko. Ljubljanski mestni zbor se je pridružil peticijam drugih mest zoper nameravano spremembo domovinske pravice. G. Ravnikar je omenil, da bi nova postava bila Kranjski v korist, ker je več Kranjcev na tujem, nego tujcev na Kranjskem; toda njegova ni obveljala.

Primorsko. Na Voloskem je dne 28. dec. umrl velezaslužni voditelj isterskih Slovanov dr. Ante Dukić. Za njim žaluje vse zavedno slovansko prebivalstvo v tužni Istri. Bil je nesebičen in neumorno delaven deželni poslanec, ob enim pa namestnik deželnega glavarja. Blag mu spomin!

Dalmatinsko. Deželni odbor je pooblastil upravitelja občine šibeniške, naj sklene pogodbo s cerkvenim predstojništvom radi odkupa potrebnega prostora za zidanje poslopja novemu okrožnemu sodišču. Tudi se mu je dovolilo poganjanje s hranilnico v Ljubljani radi posojila 220.000 fl.

Ogersko. Svetli cesar so v Budapešti velikaše raznih strank poklicali k sebi na razgovor. Kako pa bode novo ministerstvo? Bržčas liberalno, ker imajo liberalci večino v državnem zboru. Za teden dnij bomo že kaj gotovega poročali. Morda dobijo Ogrji koalicijsko ministerstvo.

Vnanje države.

Rim. Pri sv. očetu je bil dne 30. dec. ruski veleposlanik Lobanov s svojim tajnikom Budbergom. Lobanov je papežu izročil carjevo pismo v katerem car naznanja svoj nastop. Proti Budbergu so se papež spominjali odličnih osebnih lastnostij novega ruskega carja. Lobanov je dobil veliki križ reda Pija IX. z briljanti.

Italijansko. Na kraljevem dvoru je te dni nastala močna stranka, ki na vsak način skuša izpodriniti

prvega ministra Crispija. Naslednik mu naj bode admiral Brin. — Na južnem Tirolskem je umrl bivši neapoljski kralj, Franc II. Njegovi nekdanji podložniki so se prav malo zanj brigali.

Francosko. Vojni odsek poslanske zbornice je vsprejel novo postavo proti vohunstvu in veleizdaji. Kazen bode prognanstvo ali pa ječa. Tudi inozemci bodo v takih rečeh prišli pred vojaško sodišče. — Pri francoski južni železnici se hudo slepari. Država nikdar ne dobi obrestij od posojil, ki jih je tej železnici dovolila. Gotovo si visoki gospodje žepe polnijo.

Nemško. Cesar Viljem je sila nevoljen, ker je izvedel, da že poslanci in časopisi vedó, da državni kanclar Hohenlohe dobiva k svoji plači še 100.000 mark doklade iz cesarjeve blagajnice. To skrivnost so izdali dvorniki. Žalostno, ako prav dvorniki izpodkopavajo ugled cesarja.

Rusko. Novi car Nikolaj II. se povsod kaže prijaznejšega in pravičnejšega Poljakom, kakor je bil njegov oče. Na nekaterih železnicah se je začela zraven ruščine rabiti tudi poljščina. — Car pojde v kratkem s svojo soprogo v Darmstadt na Nemško in koncem tega meseca obiše v Berlinu nemškega cesarja.

Rumunsko. V poslanski zbornici se je pred dobrim tednom razpravljalo dokaj burno o adresi ali pismu na kralja. Vladi nasprotna stranka je spravila v razgovor položaj Rumunov na Ogerskem in grajala vlado, da je tako rekoč v zvezi z državo, kjer se tako zatira rumunska narodnost. Ali Madjari to razumejo?

Bolgarsko. Odkar Radoslavov ni več minister, začela so se huda nasprotovanja v sobranju ali poslanski zbornici. Vendar pa je sobranje jednoglasno vsprejelo postavo, po kateri se hudo kaznujejo vsa razžaljenja kneza in članov vladarske rodbine ter predlog o pomiloščenju političnih zločincev, torej tudi Cankova in Karavelova.

Azija. Dasi je huda zima in bi Kitajci radi mir sklenili, vendar se Japonci za to veliko ne zmenijo. Dne 19. decembra je japonski general Oseko napadel pri Kian-watsaju 10.000 mož broječo kitajsko vojsko ter jo z veliko težavo premagal. V Kian-watsaju so sedaj Japonci gospodje. Bržčas še ne bode kmalu konca tej japonsko-kitajski vojski.

Za poduk in kratek čas.

Vurberg.

(Krajepisno-zgodovinska črtica; spisal M. Slekovec.)

Med najlepše in najrodovitnejše kraje na slov. Štajarskem z mirno vestjo prištevamo Slovenske gorice, ki se enako valovom razprostirajo med Muro in Dravo. Prijazne doline z bujnimi travniki, rodovitnimi njivami, zelenimi hostami in sadovnjaki se vrstijo z griči in hribi, na katerih zori zlahtna vinska kapljica, in kamorkoli se ozre tvoje oko, povsod zagleda znamenja rodovitnosti in blagostanja.

Na skrajni južni meji Slovenskih goric, v sredini med Mariborom in Ptujem beli se na visokem, precej strmem hribu tik deroče Drave obširno zidovje starega gradú z lično cerkvico ob strani. Glej, to je slavni Vurberg, ki kot nema priča iz starodavnih časov z nekim ponosom gleda s Kačnjaka tje dol po širokem Dravskem polju ter vabi potovalca, naj pride in si ogleda njegove znamenitosti ter se razveseli nad krasnim, dá — čarobnim razgledom, ki se od ondot odpira.

Pojdi torej, dragi čitatelj, z menoj po gladki okrajni cesti, ki drži iz Ptuja za gradom proti severozahodu in

čez dve pičli uri bova po divni dolinici, katero Grajena namaka, dospela do lične vurberske učilnice, stoječe v tihi samotiji tik velike ceste na desni strani. Nekoliko korakov od nje kreniva pri križu na levo stran ter korakajva po uglajeni pešpoti v prijetnem gozdu naprej in kmalu bova dospela na vozno cesto, ki Źrži od grajščinske pristave h gradu. Ko sva na tej precej strmi cesti zapustila za seboj kakih 300 korakov, dospeva iz hoste na majhno ravnino s prostim razgledom v daljino. In na tej ravnini stoji na desni snežnobela cerkev Mater božje, na levi pa se na vrhu hriba vzdiguje vurberskega gradu zidovje.

Praden pa ti obširneje opišem cerkev in njeno zgodovino ter te seznanim z duhovnijo, povabim te, da stopiš z menoj v grad ter si ogledaš njegove znamenitosti. In ker vem, da te bode tudi mikalo, zvedeti, kaj o zgodovini gradu in njegovih lastnikov, hočem tudi v tem oziru ustreči tvoji radovednosti.

I. Grad.*)

Da dospeva h grajskim vratom in od tam v grad, voliva ali pešpot ali pa vozno cesto. Pešpot vodi naju med žitnico, ki je ob enem sodarnica, orožnica, ledenica itd. in med zelinjakom in cvetnjakom po 70 stopnicah navzgor; vozna cesta pa nama ostaja na levi strani.

Ko sva napravila kakih 100 korakov, stojiva že pred glavnim vhomom srednjeveškega gradu. Ta glavni vhod je obsenčen z velikanskimi orehi. Na levi strani ga varuje močno predzidje z dvema velikima topoma in dvema manjšima, dolgima »poljska kača« imenovanimi, ki se prištevata najstarejšemu in najznamenitejšemu topovju vse Štajarske iz prve polovice 15. stoletja. Zadnjikrat sta, kakor pravijo, zahrumela o priliki sklenjenega miru l. 1814.

Skozi ta severna vrata prideva na prostoren pred-dvor, ki je na vzhodni strani omejen s polukrožnim močnim zidom z linami za streljanje, na južno-zahodni in severni strani pa z raznimi poslopji. V sredini pred-dvora nahaja se okoli 80 metrov globok studenec, iz katerega se vlačí voda s pomočjo samotežnega kolesa, ki meri več metrov v premeru. O tem studencu pripovedujejo, da sta ga izkopala dva k smrti obsojena hudodelnika ter si s tem življenja rešila. Neki obok, ki globoko v studencu podpira pečino, dal je povod govoric, da je od tod peljala podzemeljska pot v Rače, kjer so se v 17. veku zbirali zarotniki zoper cesarja.

Po 39 stopnicah podajva se v zgornje nadstropje omenjenega predzidja s topovi, kjer je videti streha za zvon, ki je svoje dni tukaj visel in ob času nevarnosti ljudi vkup klical. Od tod prideva skozi duri na zahodni strani v logarjevo stanovanje, pod katerim je mnogo nekdanjih ječ. Na severni strani pa dospeva skozi temen vhod v najstarejši oddelek gradu, — v prvotni grad. Njegov dvor je obdan z raznimi oboki in mostovži, kinčanami z grbi grofov Attemsov, Lambergov in Stubenbergov. V kamnati stopnici kapnice se nahaja relief, predstavljajoč šest moških oseb v jako naivni (priprosti) obliki, ki pa je že precej poškodovan.

Grad, postavljen v pravokotu z dvema nepravilnima nadstropjima, je, kakor kaže različna zidava, zidan deloma v starejši, deloma pa v novejši dōbi. Veliki stražni stolp na južni strani je, kakor severni del gradu postavljen najbrž od Stubenbergov v 15. veku, južno-zahodni del pa v sredini ali proti koncu 17. veka.

V gradu je 49 sob, pripravnih za stanovanje in še mnogo drugih majhnih prostorov. Prilíčni prostori so za pisarno in stanovanje grajskega oskrbnika ter za

*) Po G. Buđinsky, Schloss Wurmberg in J. A. Janisch; Top.-stat. Lexikon v. St. III., 1398.

gospodarske namene, 22 sob v prvem nadstropju je pa za grajščaka in njegovo družino. V teh najdemo pred vsem v obednici (št. 5.) lepo pohištvo v renesanskem slogu, naphane živali, umetno izdelane vrče iz ila itd. V majhni, z rudečimi preprogami prevlečeni dvorani (št. 6.) vidimo zanimive slike, med temi barona Wolkensteina in Rottenegga z letnico 1616 in z rodbinskim grbom; potem neko Marijo »Laimaulin«, baronico, roj. grofico Wolkenstein in Rottenegg v priprosti meščanski noši, z letnico 1638; bila je najbrž soproga leta 1667. umrlega Jurija Güntherja Herbersteinskega. Nadalje najdemo ondi z bronom prevlečeno oprsje iz malca, predstavljajoče bivšega deželnega glavarja na Štajarskem, grofa Ignacija Attems, potem lepo pohištvo v renesanskem slogu, krasna ogledala v izrezanih okvirjih in več drugih dragocenih stvari.

V sledeči sobi (št. 7.) nahajajo se večinoma predstave iz domačega življenja in podobe živalij, med temi nekega 86 funtov težkega bobra, katerega so l. 1643. v Vurbergu ujeli, in tri kopije dvajnajsterih najljubših konjev nekega Herbersteina.

Soba v stolpu ima po novi šegi izrezano pohištvo, razne posode iz porcelana iz 17. stoletja, osem ovalnih slik nekdanjih lastnikov Vurberskega gradu, potem lepa beneška zrcala in krasne svetilnike. Iz te sobe se pride na mostovž. Sobe od 1. do 14. številke so deloma spalnice sedanjega lastnika, deloma pa izbe za posle in tuje. V spalnici št. 4. ste dve znameniti sliki, katerih ena predstavlja grofa Karola Wolkensteinskega z letnico 1641.

(Dalje prih.)

Smešnica. Jurij Prismojen pride v posojilnico in zahteva svoj vloženi denar z obrestmi vred. Ko mu hlagajnik ves denar našteje, reče Jurij Prismojen: »Vzamite denar zopet nazaj, saj zdaj vem, da še imate ves moj denar!«

Razne stvari.

(Milostljivemu knezoškofu) so se na novega leta dan poklonili vsi mariborski p. n. gospodje duhovniki ter so milemu nadpastirju voščili veselo novo leto.

(Ptujskim proštom) je imenovan veleč. gosp. Jožef Hrzič, kn. šk. duhovni svetovalec in župnik na Spodnji Polskavi. Na mnogaja leta!

(Kip škofa A. M. Slomškega) je krasno izdelal akademiški kipar g. Puchreiter v Ljubljani. Po tem kipu narejeni posnetki so izvrstno uspeli in so vredni vsega priporočila. Cena 5 gld., dobé se pri imenovanem umetniku v Ljubljani, v Križevniških ulicah št. 12.

(Za novo celjsko gimnazijo.) Občinam, ki so že poslale državnemu zboru peticije za ustanovitev nižje gimnazije v Celju, so se pridružile občine Sv. Peter pod Sv. gorami, Luče, Zreče, trg Sevnica in sevniški okrajni zastop.

(Jezuviti.) Avstro-ogerska provincija družbe Jezusove ima sedaj 333 patrov, 169 školastikov in 230 fratrov lajkov; vseh vkup 732. Med njimi je Slovencev: 10 patrov, 6 školastikov in 5 fratrov lajkov. Slovencev je gotovo premalo!

(Mariborskim županom) je bil dne 2. t. m. zopet jednoglasno izvoljen g. inženir Aleksander Nagy in njegovim namestnikom pa dr. Hans Schmiderer.

(Drōbiž po 20 ali 4 krajcarje) je izgubil s 1. t. m. svojo veljavo za promet. Vendar se bōde lahko oddajal še do konca tega leta pri vseh cesarskih uradih in blagajnicah.

(Imenovanje.) Gosp. dr. Matej Velca, naš rojak iz Šikol pri Pragerskem in komisar pri poštni hranilnici na Dunaju, imenovan je nadkomisarjem pri istem uradu.

(Vabilo) na veselico dne 6. januarja 1895 v prostorih Langerjeve gostilne v Št. Pavlu v Savinjski dolini. Začetek ob 7. uri zvečer. Pri veselici nastopi prvič domači tamburški zbor. Vstopnina: Sedeži v prvih starih vrstah 2 kroni, v naslednjih 1 krono.

(Svoj cenilnik) zelenjadnih, poljskih travnih in cvetličnih semen, lepotnih grmov, rož, borkovcev, rastlin za gorke in mrzle rastlinjake, gomoljnatih in čebulnih rastlin, sopkov in vencev ter raznih vrtnarskih predmetov priporoča g. Alojz Korsika, umeteljnik in trgovski vrtnar v Ljubljani.

(Kmetijsko bralno društvo na Hajdínju) ima v nedeljo, 6. prosinca t. l. v Muršcevej gostilnici svoje glavno zborovanje in postjo zabavo.

(Bralno društvo v Kapeli) blizu Radgone priredi v nedeljo, 13. t. m. ob 3 uri popoldne v svojih prostorih občno zborovanje, pri katerem bode popeval domači moški in mešani zbor. K obilni odbor udeležbi vljudno vabi.

(Občni zbor štajerskega društva za pridelovanje hmelja) je bil dne 16. t. m. Načelnikom je bil voljen Karol vitez Haupt - Straussenege, njega namestnikom dr. M. Bergmann, Hausenbichler pa blagajnikom. Za odbornike so se izvolili Jožef Širca in Karol Žuža iz Žalca, pa Norbert Zanier iz Št. Pavla v Savinjski dolini. Njih namestniki so izvoljeni Jakob Jamec iz Dedje vasi, Jože Pauer iz Braslovč, Franc Zdolšek iz Št. Jurja ob Taborju, in Jernej Žigan iz Polzele.

(Bolniško društvo) za vse slovanske visokošolce nameravajo slovanski dijaki ustanoviti v Gradcu. Sicer ondi obstoji enako društvo, toda nekaj časa sem le za Nemce. Ako bode to društvo oživelo, izvestno ga bodo podpirali vsi slovenski domoljubi.

(Goreč mrlič.) V Gradcu je nastal v neki hiši ogenj v sobi, kjer je ležal mlad mož na mrtvaškem odru. Ko matere mrtvega ni bilo doma, padli sta dve sveči na oder, ki se je vnel. Mrlič je bil ves ožgan na glavi, ko so vsled dima prihiteli ljudje in gasilci, ki so ogenj hitro pogasili.

(Bela žena.) Dne 2. t. m. predpoldne je umrl v Ptujju g. Rudolf Šoline, c. kr. pristav na davkariji, pre-

viden s sv. zakramenti za umirajoče v 25. l. svoje dobe. Bil je prijazen in vsem priljubljen, kdor je z njim občeval. Tudi je bil vnet kristjan. Naj v miru počiva!

(Slov. pevskega društva) novi odbor, ki je bil voljen 26. dec. m. l., je tako-le sestavljen: predsednik g. dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptujju; odborniki gg. Franc Copf, Domicijan Serajnik, Silvester Šentjure in Ivan Sedlaček; namestniki gg. Josip Slavine in Miran Lorber v Ptujju; zunanji odborniki gg. profesor Orožen v Ljubljani, profesor dr. J. Bezjak v Mariboru, dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju in Franc Čeh, učitelj v Ljutomeru.

(Za zamorce.) Pri Sv. Andražu v Sl. goricah so tamošnji narodnjaki ob neki veseli priliki pri gospodu Tošu darovali za uboge zamorce v Afriki 5 fl.

(Mariborska mestna občina) dobi za leto 1895. 6950 kil živinske soli, ki se bode meseca aprila delila. Mariborski živinorejci naj se ta mesec pri mestnem svetu zanjo oglasijo. 100 kil stane 5 gld.

(Grozen čin na Sveti dan.) V Durlachu na Nemškem je na Božič izdelovatelj košar Peter Beck ustrelil z revolverjem svoje štiri otroke, stare od jednega do sedem let, potem pa še samega sebe. Sila reven je bil, pa na Boga ni zaupal.

(Trtna uš) se je prikazala v občini Sv. Rok v rogaškem okraju. Iz te občine se ne smejo izvažati trte ali rastline, po katerih bi se utegnili razširjati trtna uš.

(Za častnega srenjčana) izvolila je občina Borčci na Murskem polju veleč. g. Antona Lacka, duh. svetovalca in župnika pri Sv. Križu na Murskem polju, zaradi mnogih zaslug in mu izročila častno diplomo.

(Duhovniške spremembe.) U. g. Avguštin Hecl, župnik in dekanjski upravitelj v Marenbergu imenovan je za dekana one dekanije. Č. g. Jožef Gunčer, kaplan v Ljubnem, postal je ondi provizor. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Jakob Kitak iz Šoštanja v Ljubno, Fortunat Končan iz Dramelj na Ponikvo, Karol Preskar od Sv. Kungote na Pohorju v Šoštanj, Martin Štolc iz Zreč v Šmarije, Fr. Šaloven iz Šmarija v Dramlje in Anton Zavadiš s Pilstanja k Sv. Kungoti na Pohorju.

Loterijske številke.

Gradec 20. decembra 1894: 41, 65, 84, 88, 74
Dunaj " " 70, 7, 48, 43, 87

Razglas.

Zavoljo neke zmotnjave razglasam vsem p. n. čitateljem, da sem jaz, **Lorenc Ježovnik**, od leta 1881 do 1890 1. maja pri c. k. orožnikih na Štajarskem, potem pa po skušnjah na Dunaju kot dekretovani c. kr. poštni uradnik (Assistent) pri pošti v Trstu služil ali deloval, in ni bilo pod tem mojim ali enakim imenom od leta 1880 do 1894 nobenega služabnika pri štajarskih orožnikih in tudi ne pri pošti avstrijske države.

Tinct. Stomach comp.

Št. Jakobove želodčne kapljice so jako dobro domače zdravilo, povspesujejo prebavljanje in tek. Steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Kot izvrstno domače zdravilo je znan **dr. Lieber-jev živčni lek (Tinct. chinae nervitonica comp.)** — Varnostna znamka † in sidro — Steklenica 1 gld., 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Pripravljajo se pravilno v lekarni

M. Fanta v Pragi. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 7-40

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Otvoritev.

Priporoča se v

Celju, tik farne cerkve,
lekarna

„Marije pomagaj“,

ki se je ravno zdaj čisto na novo uredila.

Ondi se dobivajo tudi priznane veljavna domača zdravila po najnižji ceni.

Vsakdanja pošiljatev na vse strani.

K. Gela,

lekar.

4-8

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasedena vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga ču-

divito in uteši bolečine. En. steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice 49-52

